

(ร่าง) แผนปฏิบัติงานด้านการวิจัยและพัฒนา
ตามนโยบายและแนวทางการดำเนินงานด้านการวิจัยและพัฒนาของวุฒิสภา
(พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๗)

ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ วุฒิสภามีหน้าที่และอำนาจในการ
กลั่นกรองกฎหมาย การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน การให้คำแนะนำหรือให้ความเห็นชอบให้บุคคล
ดำรงตำแหน่งสำคัญในองค์กรต่าง ๆ ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญและกฎหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วง
ระยะเวลาห้าปีแรกของการประกาศใช้รัฐธรรมนูญ เพื่อให้การแก้ไขปัญหาของประเทศในด้านต่าง ๆ มีความ
ต่อเนื่อง รัฐธรรมนูญจึงกำหนดให้มี “วุฒิสภาตามบทเฉพาะกาล” เพื่อทำหน้าที่ช่วยในการขับเคลื่อนการปฏิรูป
ประเทศ โดยเฉพาะในช่วงของการเปลี่ยนผ่านทางการเมืองการปกครองตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ
โดยการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

ในการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่และอำนาจ วุฒิสภามีจำเป็นต้องอาศัยข้อมูล ข้อเท็จจริง และ
องค์ความรู้ด้านต่าง ๆ เข้ามาประกอบการพิจารณาตัดสินใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความรู้ที่มาจากงานวิจัยและ
งานวิชาการเพื่อทำให้การปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของวุฒิสภามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามที่กำหนดไว้ รวมทั้ง
สร้างเสริมการยอมรับและความเชื่อมั่นต่อสาธารณะ โดยวุฒิสภาได้เห็นควรให้มีการผลิต การนำงานวิจัยและ
งานวิชาการมาใช้รองรับและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจในกระบวนการนิติบัญญัติของวุฒิสภา
คณะกรรมการธิการ คณะกรรมการ และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และทำให้งานด้านการวิจัยและพัฒนา
ทางวิชาการของวุฒิสภาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๐ (๖) ของข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบกับ
ระเบียบวุฒิสภาว่าด้วยการวิจัยและพัฒนา พ.ศ. ๒๕๕๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ ประธาน
วุฒิสภามีแต่งตั้งคณะกรรมการวิจัยและพัฒนาของวุฒิสภา เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ เพื่อทำหน้าที่เป็น
กลไกหลักในการดำเนินงานเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนาของวุฒิสภา

คณะกรรมการวิจัยและพัฒนาของวุฒิสภาได้วางนโยบายและแนวทางการดำเนินงานด้านการวิจัยและ
พัฒนาของวุฒิสภา ให้มีความสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ รวมทั้งบทบาทหน้าที่และอำนาจของ
วุฒิสภามตามรัฐธรรมนูญ เพื่อให้การสนับสนุนข้อมูลงานวิจัยและงานวิชาการในกระบวนการนิติบัญญัติและ
ภารกิจของวุฒิสภาเป็นไปอย่างเหมาะสม ตลอดจนมุ่งส่งเสริมและสนับสนุนให้มีความวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อ
วงงานด้านนิติบัญญัติที่มีความถูกต้องเชื่อถือได้ เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ ง่ายต่อการทำความเข้าใจ สามารถใช้
ประโยชน์ได้ทั้งในเชิงวิชาการ เชิงนโยบาย และประโยชน์สาธารณะ มีเป้าหมายของผลผลิต ผลลัพธ์ ที่เป็น
รูปธรรม มีประสิทธิภาพ คุ่มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด โดยมี วิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบายและแนวทาง
การดำเนินงานด้านการวิจัยและพัฒนาของวุฒิสภา รวมทั้งแผนปฏิบัติงานด้านการวิจัยและพัฒนา ดังนี้

วิสัยทัศน์

“ส่งเสริมการทำให้และใช้ประโยชน์จากงานวิจัย เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของวุฒิสภาให้เกิด
ประโยชน์ต่อสาธารณะ”

พันธกิจ

๑. กำหนดนโยบาย ทิศทางการทำและการใช้ประโยชน์จากงานวิจัย
๒. ผลิตและเผยแพร่งานวิจัย และงานวิชาการ
๓. ส่งเสริมการใช้งานวิจัยให้เกิดประโยชน์สาธารณะ
๔. สนับสนุนทุนวิจัย
๕. สร้างกลไกระบบสนับสนุนให้เกิดการวิจัย

นโยบายด้านการวิจัยและพัฒนาของวุฒิสภา

๑. ส่งเสริมให้มีการผลิตงานวิจัยและงานวิชาการตามความต้องการของวุฒิสภา คณะกรรมการธิการ คณะกรรมการ สมาชิกวุฒิสภา และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่และอำนาจของวุฒิสภามาตรฐานตามรัฐธรรมนูญ ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดในการดำเนินงานปฏิรูปประเทศ และยุทธศาสตร์ชาติ การติดตามการบังคับใช้กฎหมายและการปรับปรุงกฎหมาย รวมทั้งจัดให้มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์สาธารณะ

๒. สนับสนุนการปฏิบัติภารกิจตามหน้าที่และอำนาจของวุฒิสภาและคณะกรรมการธิการโดยใช้อำนาจความรู้จากงานวิจัยและงานวิชาการ รวมทั้งส่งเสริมให้หน่วยงานด้านการวิจัย และนวัตกรรมภายนอกเห็นถึงประโยชน์และความสำคัญของการเข้าสนับสนุนการดำเนินงานของวุฒิสภา ทั้งโดยการทำการศึกษาวิจัย และการนำเสนอผลงานวิจัยและงานวิชาการเพื่อประกอบการพิจารณาตัดสินใจของวุฒิสภา

๓. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการสร้าง การพัฒนางานวิจัยและระบบกลไกการดำเนินงานด้านการวิจัยและพัฒนาของวุฒิสภา และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เช่น ระบบคน ระบบการจัดการองค์ความรู้ ระบบงบประมาณ ระบบไอที เป็นต้น เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากการศึกษาวิจัยได้ทั้งในเชิงนโยบาย เชิงวิชาการ และประโยชน์สาธารณะ

แนวทางการดำเนินงานด้านการวิจัยและพัฒนาของวุฒิสภา

๑. ให้มีการทำวิจัยตามความต้องการของวุฒิสภา ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่และอำนาจของวุฒิสภา เพื่อการพัฒนางานด้านนิติบัญญัติ และกลไกการดำเนินงานของวุฒิสภาและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๒. ให้มีการบริการงานวิจัยและงานวิชาการของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เพื่อการสนับสนุนข้อมูลงานวิจัยและข้อมูลวิชาการ องค์ความรู้ ข้อมูลในระบบสารสนเทศ เพื่อให้งานนิติบัญญัติของวุฒิสภาเป็นไปเพื่อประโยชน์สาธารณะ

๓. ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือทางวิชาการระหว่างวุฒิสภาและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภากับหน่วยงานทางวิชาการ เช่น สถาบันพระปกเกล้า มหาวิทยาลัย สถาบันวิชาการ สถาบันการวิจัย เพื่อให้เกิดการนำองค์ความรู้ทางการวิจัยมาใช้ประกอบการพิจารณาตัดสินใจทางด้านนิติบัญญัติ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์และการนำองค์ความรู้ของงานวิจัยและงานวิชาการมาใช้ประโยชน์ในการพิจารณาศึกษาและการให้ข้อสังเกตข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๔. ให้มีการใช้องค์ความรู้ของงานวิจัยและงานวิชาการเพื่อประโยชน์ในกระบวนการนิติบัญญัติ โดยพิจารณาจากประเด็นความต้องการทางวิชาการของวุฒิสภาและข้อค้นพบจากงานวิจัยที่สามารถตอบสนองต่อการปฏิบัติการตามบทบาทหน้าที่และอำนาจของวุฒิสภา คณะกรรมาธิการ สมาชิกวุฒิสภา และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา รวมทั้งสนับสนุนให้มีการติดตามผลการใช้ประโยชน์ของงานวิจัย และการประเมินความสามารถในการตอบสนองความต้องการทางวิชาการและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานด้านการวิจัยของวุฒิสภา

๕. ให้มีการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่งานวิจัยและงานวิชาการของวุฒิสภา ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวุฒิสภา ไปสู่สาธารณะ เพื่อสร้างการรับรู้ ความเข้าใจและการยอมรับ การเสริมสร้างภาพลักษณ์ของวุฒิสภาต่อสายตาของสาธารณะและแวดวงทางวิชาการ และพัฒนาสู่การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกับวุฒิสภาของทุกภาคส่วน

วิธีดำเนินงาน

คณะกรรมการวิจัยและพัฒนาของวุฒิสภา เห็นควรให้มีการส่งเสริม สนับสนุนงานวิจัยและงานวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อวงงานด้านนิติบัญญัติของวุฒิสภาเป็นหลัก โดยมีเป้าหมายของผลผลิตและผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง ทั้งเชิงนโยบาย เชิงวิชาการ และประโยชน์สาธารณะ เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยมีวิธีการดำเนินงาน ดังนี้

๑. รวบรวมความคิดเห็น ความต้องการของวุฒิสภา คณะกรรมาธิการและสมาชิกวุฒิสภา เพื่อใช้เป็นโจทย์ในการสร้างงานวิจัยและงานวิชาการ การจัดสรรทุนวิจัยและจัดหางานวิจัย รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่และอำนาจของวุฒิสภา การดำเนินงานของคณะกรรมาธิการ สมาชิกวุฒิสภา และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๒. จัดให้มีการผลิตงานวิจัยในเรื่องที่มีความสำคัญตามความต้องการและการปฏิบัติงานของวุฒิสภา คณะกรรมาธิการ หรือสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ในหัวข้องานวิจัยเกี่ยวกับ เรื่องยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ เรื่อง ผลการบังคับใช้รัฐธรรมนูญเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และอำนาจของวุฒิสภา เรื่อง บทบาทหน้าที่และอำนาจของวุฒิสภาในการติดตามการบังคับใช้กฎหมายและการปรับปรุงกฎหมาย อย่างน้อยปีละ ๑ เรื่อง เพื่อทำให้สมาชิกวุฒิสภา บุคลากรในวงงานนิติบัญญัติได้รับความรู้ ความเข้าใจ มีข้อมูลเชิงวิชาการประกอบการปฏิบัติหน้าที่ในการพิจารณากลับกรองกฎหมาย การเสนอและพิจารณาญัตติ การอภิปราย การตั้งกระทู้ถาม การติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ

๓. สร้างความร่วมมือทางวิชาการกับหน่วยงานภาครัฐ เอกชน สถาบันพระปกเกล้า มหาวิทยาลัย สถาบันวิชาการ สถาบันการวิจัย เพื่อเป็นเครือข่ายทางวิชาการอันทำให้วุฒิสภา คณะกรรมาธิการ สมาชิกวุฒิสภา และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา มีช่องทางในการได้รับข้อเท็จจริง และข้อมูลด้านการวิจัยและข้อมูลทางวิชาการได้อย่างกว้างขวางครอบคลุมตามบทบาทหน้าที่และอำนาจที่ต้องดำเนินงาน โดยสนับสนุนให้มีการเชื่อมโยงข้อมูลผลงานวิจัยและงานวิชาการระหว่างสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภากับหน่วยงานด้านการวิจัยหรือหน่วยงานทางวิชาการ และการบรรลุข้อตกลงทางวิชาการ (MOU) เพื่อการเชื่อมโยงข้อมูลผลงานวิจัยและงานวิชาการอันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานด้านนิติบัญญัติของวุฒิสภา อย่างน้อยปีละ ๑ แห่ง

๔. สนับสนุนให้มีการวิจัย การนำเสนอผลงานวิจัยและงานวิชาการสู่การใช้ประโยชน์ ในกระบวนการนิติบัญญัติของวุฒิสภา คณะกรรมาธิการ สมาชิกวุฒิสภาและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เพื่อประกอบการพิจารณาตัดสินใจในกระบวนการทางนิติบัญญัติ โดยมีการนำเสนอสรุปงานวิจัยอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการจัดสัมมนาและการจัดแสดงนิทรรศการการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในกระบวนการนิติบัญญัติ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

๕. สนับสนุนให้มีการสร้างและพัฒนากลไกที่ช่วยให้เกิดการติดตามประเมินผลการใช้ประโยชน์ งานวิจัยของวุฒิสภาและคณะกรรมาธิการ เช่น การสำรวจ การจัดประชุมกลุ่มย่อย การสังเกตการทำงาน การจัดทำระบบติดตามในฐานข้อมูล เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานและพัฒนาระบบการสนับสนุนข้อมูลงานวิจัย และข้อมูลวิชาการแก่วุฒิสภา คณะกรรมาธิการ สมาชิกวุฒิสภา และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๖. เผยแพร่ผลงานวิจัยและวิชาการของวุฒิสภาและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาสู่สาธารณะ โดยนำเสนอผลงานวิจัยในการประชุมระดับประเทศ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง รวมทั้งเผยแพร่ในวารสารทาง วิชาการที่เกี่ยวข้อง

๗. การพัฒนาระบบสารสนเทศด้านการวิจัยของวุฒิสภา เพื่อรวบรวม วิเคราะห์ ประมวลผล จัดทำระบบฐานข้อมูลการวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของวุฒิสภา และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา รวมทั้งสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก และเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการ เพื่อให้มีการผลิต การนำงานวิจัยที่มี คุณภาพมาใช้ประกอบการพิจารณาดำเนินงานของวุฒิสภา คณะกรรมาธิการ สมาชิกวุฒิสภา และสำนักงาน เลขาธิการวุฒิสภา

แผนปฏิบัติงานด้านการวิจัยและพัฒนาของวุฒิสภา

แผนปฏิบัติงานด้านการวิจัยและพัฒนาของวุฒิสภา ได้รับการพิจารณาให้มีความสอดคล้องกับบทบาท หน้าที่และอำนาจของวุฒิสภา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และแผนปฏิบัติ ราชการสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ ซึ่งถูกกำหนดการดำเนินงานให้สอดคล้องกับ ทิศทางและเป้าหมายการพัฒนาของประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ด้านการปรับสมดุลและ พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยคำนึงถึงหน้าที่ความสำคัญของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาในการ สนับสนุนการดำเนินการกิจของวุฒิสภา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

แผนปฏิบัติงานที่ ๑ ยกระดับการสนับสนุนงานด้านการวิจัยและพัฒนา เพื่อสนับสนุนการ ดำเนินงานด้านนิติบัญญัติของวุฒิสภาและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

เป้าหมาย : พัฒนางานด้านการวิจัยและงานวิชาการ เพื่อสนับสนุนงานการดำเนินงานตามความ ต้องการด้านนิติบัญญัติอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนา : ยกระดับงานด้านการวิจัยและพัฒนา เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านนิติบัญญัติ ของวุฒิสภาและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

แผนปฏิบัติงานที่ ๒ พัฒนาศักยภาพด้านการวิจัยและพัฒนาของบุคลากรสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการเชิงรุกและทันต่อการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

เป้าหมาย : เพื่อพัฒนาบุคลากรของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาให้มีความรู้ ทักษะ ความสามารถในการดำเนินงานด้านการวิจัยและพัฒนาของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

แนวทางการพัฒนา : ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนางานด้านการวิจัย และการพัฒนาความรู้ความสามารถบุคลากรสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาด้านการวิจัย เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการปรับปรุงการให้บริการเชิงรุกและทันต่อการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

แผนปฏิบัติงานที่ ๓ สร้างเสริมการมีส่วนร่วมของหน่วยงานด้านการวิจัยภายนอกในการสนับสนุนงานของวุฒิสภา

เป้าหมาย : เสริมสร้างความร่วมมือในการสนับสนุนงานด้านนิติบัญญัติของวุฒิสภาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนา : พัฒนาเครือข่ายและความร่วมมือด้านการวิจัยและวิชาการกับภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนงานวุฒิสภา

แผนปฏิบัติงานที่ ๔ สนับสนุนการใช้องค์ความรู้ของงานวิจัยและงานวิชาการเพื่อประโยชน์ในกระบวนการนิติบัญญัติ

เป้าหมาย : เพื่อให้มีนโยบาย ระบบ และกลไกในการสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยและวิชาการเพื่อรองรับการปฏิบัติภารกิจตามบทบาทหน้าที่และอำนาจของวุฒิสภา และการทำหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

แนวทางการพัฒนา : พัฒนาระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลให้มีกระบวนการในการนำงานวิจัยและงานวิชาการมาใช้ประโยชน์ที่เหมาะสม สามารถสนับสนุนภารกิจขององค์กรทั้งในปัจจุบันและอนาคตอย่างมีประสิทธิภาพ

แผนปฏิบัติงานที่ ๕ การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่งานวิจัยและงานวิชาการของวุฒิสภา ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวุฒิสภาไปสู่สาธารณะ

เป้าหมาย : เพื่อสร้างการรับรู้ของสาธารณชนต่อการดำเนินงานด้านการวิจัยและงานวิชาการของวุฒิสภา ตลอดจนงานวิจัยและงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในกระบวนการนิติบัญญัติ

แนวทางการพัฒนา : ส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานวิจัยและผลงานวิชาการของวุฒิสภาสู่สาธารณะ